

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szórdán, csütörtökön és szombatán.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egyed. szám — „ 5 „
 Előfizetési pénz minden külföldi: 10-piacz. VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizetheti helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésben s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Ötszázados betűsórót 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több ízbeni hirdetések, alku szerint a legelőszövebbé ért.
 Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr.
 „Nyit-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Név- vagy bérmentetlennél beklüdtött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyanint a kéziratok nem adának vissza.

Debreczen, apr. 9.

(P.) Feltűnő lehet mindenki előtt, hogy a kormánypart lapjai egyszerre csak neki esnek az angol barátságunk s előre hirdetik azt a boldog állapotot, melybe akkor jutunk, ha majd Angolország összekapcsolja a maga érdekeit a miénkkel s így Oroszországnak imponálni fog e rettenetes nagy barátságát.

Ha tul nem volnánk már a három császár szövetség titkán, ha Tisza Kálmán maga be nem ismerte volna, hogy e szövetség csakugyan létezik Orosz-, Német- és Ausztria-Magyarország között; ha lehetne csak némi hitelt is adnunk a toaszt politikának, akkor talán még volna reménységünk, hogy egy őszinte barátságon alapult szövetség köztünk és Anglia között Oroszország tulkapcsait képes lenne ellensúlyozni; azonban Ausztria sokkal inkább le van kötve Oroszország irányában, semhogy — ha bár Angliával szövetségbe is — képes lenne ellensúlyozni a muszka diplomacia nem is nagyon titkolt vágyainak.

Szokásuk már az a diplomataknak, hogy olykor olykor kilépvé a hallgatóság burkából, holmi lakomákon olyan toasztokat mondjanak, melyekből az egész világ hiába igyekezne levonni a valóságot, mert az olyan „nolite regnare”-féle stylban van szerkesztve, melyet ugyan az sem ért, a ki elmondja, de az sem, a ki hallgatja.

Schweinitz Szt.-Péteváron, gr. Károlyi Londonban, Bismark Berlinben toasztiroznak, borközben lakomáznak. Sejtetnek valamit, de nem őszinték, hizelegnek, de nem hisz nekik senki.

Alá nem irt angol-osztrák szövetségről beszél gr. Károlyi akkor, a mikor már az annak megkötésére legalkalmasabb pillanatot elszalasztották. — Midőn Anglia felajánlotta barátságát, szövetségét, nem fogadtuk el; most lakoma közben keressük azt, s pedig keressük akkor, midőn már Anglia határozottan megmondta, hogy Oroszország hadseregét május 4-én tul nem fogja megtűrni török földön.

Hanem ma már nem titok az sem, hogy a gróf Károlyi toaszitja csak toaszt maradt, olyan beszéd, melyet a bor heve hozott ki az emberből, s melynek emléke a mámorral együtt elenyészik. Az legálább bizonyos, hogy mi nálunk e beszéd sip, dob, trombita szóval fogadtattott a hivatalosok részéről, addig Angliában még a hivatalosok sem vették egyébként mint egy borközi állapot kifolyásának.

Bátorkodik ezt nálunk az ellenlék is így venni, a miért aztán természetesen kigyót, békát rá kiáll az atyáskodó kormány kisebb-nagyobb torku famulus hada.

Igaz az, hogy a keleti háboru folyamában óhajtott és sürgette az ellenlék az angollali szövetekezést mert hát

akkor lett volna ideje megátolni azon borzasztó vérfürdőt, pusztulást, mely monarchiánk tetetlensége folytán épen azon nemzet ölte meg, mely nemzet egyedül állott gátul keleten a szláv áramlatnak. Hogy micsoda tekintetekből mellőztetett nem csak az ellenlék hanem az egész nemzet nyilant kifejezett akarata, azt csak a hírhedt három császári szövetség magyarázhatja meg.

Szövetséget keresni csak most jutt eszünkbe, még pedig ott keresni, a hol hamarabb is találtunk volna őszinte barátságot. Most már el késtünk vele s bajos lesz megszabadulni attól a keserűes muszka barátságtól melynek szaga mértőldnyire megérzik külügyi kormányzatunkon.

Világért sem kicsinyeljük Oroszország erejét, sőt bátorodunk tudni azt is, hogy ezen erő vert minket a porba; de azt is tudja e nemzet, hogy ugyanakkor hátfele ellenséggel kellett küzdenie, s hogy isten és embertől elhagyatva még a mérlegbe dobott Brennus kardját is szétverte volna ha a legrutabb árulás áldozatát nem veti a szarnoki hatalomnak azon ügyet, melynél szentebb és igazságosabb nem volt miolta a népek történelmét írják.

Azt is bátorodunk tudni nem e hiv a tot t lünk, hogy a Krimi hadjáratban Oroszország négy nagy hatalom ellen küzdött, de azt is tegyük hozzá, hogy Ausztria akkor is épen olyan kételkedős politikát üzött, mint mindig s épen ez okozta ama hadjáratnak oly hosszal elhúzódását; no meg tegyük hozzá: szabastopol erös bástyái s a vezénylet ügyetlensége. Ez már történelmi tény s a ki ezt czáfolni igyekszik az aztán igazán zerge módra ugrál az ü r e s s é g e n.

Hát bizony nem hiszük mi, hogy az angol szövetségből legyen valami, és pedig azért nem hiszük mert Salysbury lord csak nem régen nyilatkozta ki, hogy a berlini szerződésnek végre kell hajtania, azt pedig tudjuk, hogy Ausztria a ruméliai vegyes okkupáció felé is kacsingat, és ez a kettő az a mi együtt épen úgy meg nem férhet mint az őszinteség az alattomoskodással.

Azt is furcsának találjuk, hogy Ausztria angol szövetségről beszél, de az angol épen nem örül ezen szerencsének s mélyen hallgat a helyett, hogy elismerné legalább azt, hogy ilyen mozgalom csak tervben is meg van.

Politikai hírek.

Kelet-Rumélia viszonyairól egy tekintélyes angol lap írja, hogy e tartomány lakói a háboru nagyon hajlandók. — Az oroszok megtekintek mindent, hogy e tartományt felfegyverezték. — Általában a hangulat Kelet-Ruméliában határozottan osztrák-ellenes. — London, ápril 7. A Times-nek jelen-

tek Fokvárosból, hogy Transvaal-államban felkelés tört ki. A Times a görög kérdésben érteles aközött ajánl; a brit kormányknak nem kell ezért intervenciójával sietni de mindenesetre fontos dolog, megértetni a portával, hogy ha megegyezni nem tud Görögországgal, úgy a hatalmak közvetítésnek meg kell történnie; az egyezmény alapját a kongressusi jegyzőkönyvben foglalt javaslatoknak kell képezniök.

VÁLASZ

Veres László urnak a „Debreczeni Ellenör” 65. számában közlött nyilatkozatára.

Előre kívánom bocsátani azt, hogy én Veres László urnak ezen nyilatkozatát nem tekintem egyébként mint lobbanékony természetűe politiai kiáltásnak, s erősen hiszem, hogy ezota már régen megbánata heveskedését, csakhogy ez késő bánat, mit jóvá tenni alig lehet.

A mi azon okot illeti, melylyel a pártból kilépését indokolja ez oly neveltség, hogy talán nem is kellene reá reflektálnom s el is hallgatnom volna ez ügyet, ha némelyek e nyilatkozatból arra nem következtetnének, hogy a függetlenségi pártban bomlás van keletkezésben.

Oh távolról sem úgy áll a dolog s a párt e kilépést csak szánó mosolygál vette tudomásul s egyáltalában nem tulajdonit annak semmi fontosságot.

Azt mondja Veres ur, hogy azért lép ki, mert én nem vettem fel lapomban az ő számadását.

Már hogy vettem volna fel, midőn a közlött okmány nem számadás és az eredetivel nem is egyezik meg. Ez egy elismervény arról, hogy ő a kör pénztárával átszámolt, ez pedig az olvasó közönségre nem tartozik; de nem vehettem fel azért sem mert annak egy tétele azt mondja, hogy Grünvald Józsefnek adott 150 forint, de nem magyarázza meg — s így gyanura ad alkalmat — hogy azon 150 ft. a kör részére könyvek vásárlására adatott.

Mielőtt azonban e tekintetben általam felvilágosított volna, dühösen elszaladt s meg állott a „Debr. Ellenör” szerkesztőségéig. Az ő haragja különben ott kezdődik midőn a kör tisztújító közgyűlésén mellőztette más pénztárnok választatot, vagy még visszabemerve ott — midőn felszólított, hogy számadásához okmányokat is csatoljon. Ez már itt mindenki tudja s épen ezért kilépés e semmi zajt nem ütött.

Azt azonban a mi vele akar a körnél, akár ezen szerkesztőségénel történt, semmiképpen nincs feljogosítva a pártnak róni fel, s ezért a pártot igazságtalannak és önönök nevezni, mert egyes emberek cselekedetétért egy egész testület blyegyezni meg, legalább is oktalanság, s ezen vádat határozottan vissza kell utasítanunk.

Nyilatkozatának rám vonatkozó részére megkegyezem meg, hogy nekem, mint felelős szerkesztőnek jogom van az egyéni meggyőződéssemmel meg nem egyező — bárkitől jött — cikket visszautasítani, s vele szemközti csak épen jogommal éltém.

Debreczen, ápril 9.

Péter Gábor,

a „Debreczeni” fel. szerkesztője.

Lehet, hogy éppen e teszi azt, hogy itt Nyiregyházán a régi pátriárchalis időkhoz hasonló életet élünk, már t. i. azok a kik élünk, a fiatalág igen jól viseli magát, majd itt, majd amott gyűlnek össze kedvessé teendő a szabad órákat különböző mulatságokkal. Nem mulasztatom el megemlíteni, hogy a fiatalág közül néhányan zenetársulatot alakítottak Virág Kálmán vezetésével, amely zenetársulat, mondhatom oly meglepő gyakorlatossággal játszik, hogy bármely régei fennálló zenetársulatnak is dicsőítésére válnék, ad majorem Virág gloriám!

A társulat tagjai következők: karmester Virág Kálmán, prim: Leffler Sámuel tanár, terz prim: Szalobovszky Imre tanár, kontra: Kertész Bertalan és Stofán Lajos, brács: Haraszny Gusztáv, nagybőgős: Gátóin Endre urak; tehát heten vannak s minden egyes tag úgy kezeli saját hangszerét, hogy nemcsak a laikus ember, hanem a szakértő is meglepetre hallgatja őket.

Ugy csufolják ezt a Nyiregyházát, hogy Tót-Róma, — hát hiszen ha Debreczen lehet Kálmán-Róma, — miért ne lehetne Nyiregyház Tót-Róma, de a mi a politikai érzelmet illeti, itt is vannak ám jó becsületes érzelmű magyar emberek.

Mint tudjuk, szántársulat jön Nyiregyházára és pedig a pécsi szántársulat, — hallomástól úgy tudjuk, hogy jó tagjai vannak, tehát kellemes estére van kilátás.

Nyiregyháza halad, és pedig gyors léptekkel s ha nem csügged, akkor utóliéri azon városokat, melyek nállánál sokkal nagyobb hibern vannak.

K. G.

A Verhovay-ügy.

Budapest, ápr. 8.

A legfőbb ítélőszék ma Bónis Sámuel elnöklete alatt tartott teljes tanácsülésében tárgyalta a Verhovay-féle ismeretes lázítási ügyet. Osztróvsky előadó előterjeszté a tényállást, illetőleg a megjelölt vizsgálat eredményeit. A tanu-vallomások, mint: Nagy Géza, Hermann Ottó, Szücs Gyula, Csavolszky Lajos, Stoczek Károly, Abafy ékszerész vallomása általában kedvezők Verhovayra nézve. Abafy vallomása szerint Viczinay Pál miniszterelnök dobla volna az első követ a miniszterelnök palota ablakára.

Maga Verhovay tagadja az a j tervszerű rendezését, azt állítja, hogy mindannyiszor csak a népfelhívás folytán szökött s ekkor sem mondott egyebet annál: „Vége van a szónoklatok idejének, menjünk.” Verhovay, mint az előadó konstatalja csak a néppel és nem a küldöttséggel ment Bndára. — A felolvastat vádirat szerint a tömeg a lovárdában Verhovay felszólítására csoportosult. Vádul hozatik fel, hogy Verhovay látható volna a tömeg veszedlyes magatartását s alant értelmiségi fokát, s annak dacára mégis folytatta az izgatást A vádirat veszedlyes fenyegetést talal azon szónoklatban, melyet Verhovay a szabadeltvi kör előtt tartott. Verhovay tagadja, mintha a neki tulajdonított savakat használta volna, neki meg nem cüzája a tömeget izgatni.

A vádirat további felhozta, hogy az egész tüntetésben tervszerűség nyilvánult, és ennek czélját abban látja, hogy az országgyűlési többség által támogatott miniszterelnök politikai elveiben megrendítették. Dancs, Futakly és Horváth tanuvallomása szerint a tömeg akár gyilkosságra is lett volna képes. Ezután felolvastatik Verhovay fellebbezése az első bírósági ítélet ellen. Verhovay e fellebbezésben a következő állításokat igyekszik bebizonyítani: Sem a köcsendühörítést, sem a hatóságok elleni ellenesztülést hazai törvények nem ismerik; ez alapon tehát vád nem emelhető és

vid-féle lakásba, de a ki ott az előszobánál tovább nem hatolhatott, hol a komora fogadta őt s intézte el azon ürügyeket, melyeknek ürügye alatt a lakásba tolakodott.

Csoda-e tehát, ha Kényesné asszonyt, valamint a ház többi szoknyát viselő tündéreit lázas izgatottság fogta el, e hallatlan, kiszámított és világoosan gonosz indulatot elrúló titkolódzás miatt? S lehet-e bámulni rajta, hogy Kényesné asszony meg arra is esküt tett, hogy soha sem is fog többé az életben aludni, párnájára nem hajta fejét addig, míg legalább egyszer meg nem látja e rejtélyes, gyanus természetét!

Csoda-e továbbá, ha e ház, ragadósága folytán, e férfiak egyzésére is elragadt, s ha a méla, szép holdvilágos éjen át minden lakásból még a házmeztől is két-három pár szem leste a Spitzer Dávid-féle lakás előszobájának megnyílását.

Az öreg asszonyt, a komornát többször látták a nap folytatban. Látták vizet huzni a vízvezeték kutjából, látták kávért huzni a legközelebbi kávéházból, ebédet a vendéglőből, sőt dinnét is a szeglet kofájától. Látták, sőt Kényesné asszonyt szobaleány s szakácsnője, asszonyok megbízásából, párszor meg is szökötték őt a folyosón és a lépcsőzeten. De az ismeretlen komora cseppet sem mutatta magát közlékenyebnek asszonyánál, elfogadta ugyan az üdvözléseket, de a hozzá intézett kérdésekre igen-és nemül egyéb választ nem adott, sőt több kérdésre nem is felelt.

(Vége köv.)

...denesetre ajánljuk a...
 ...Félék.
 ...kupé. Báró Roth...
 ...Párisban, mely már...
 ...Bécsbe — érkezett. Iz...
 ...ében a koozi egészen...
 ...rannechweiji hercege...
 ...élet. Kent bíró, is...
 ...napokban igen elme...
 ...aj egy gummisátorban...
 ...opott el többféle érté...
 ...a sátoron lyukot vágott...
 ...vállát és jobb karját...
 ...kaparította az ellopott...
 ...éde tagadta a tolvajlá...
 ...t, minthogy a sátoron...
 ...t be egy ember. Kent...
 ...de, hogy vádolt volt...
 ...állát és jobb kezét ké...
 ...gdevén neki, hogy több...
 ...használja föl.

...ter*)

...szó

...gyvéd urhoz

Helyben.

...ga nincs azt már meg...
 ...kapható, a ki kihal...
 ...nem még jobban meg...
 ...bíróóság, de mindezek...
 ...ezt azon körülmény...
 ...összesség terén tör...
 ...m utján, nomet akar...
 ...magát, hogy én a to...
 ...den hagyánám abba. A...
 ...naaköz sületéseit...
 ...tavam van: Ha a há...
 ...t fog ön mutatni a ki...
 ...ja — lévén az minden...
 ...— akkor el fogom...
 ...za van. — A kimozd...
 ...ig állunk elébe.

GROSZ JÓZSEF.

...tekért beklüdt a felelő.

...Péter Gábor.

...ora.

...csak akkor

...valódi

...em van lenyomva...
 ...adennemű gyomor...
 ...duglás stb.); to...
 ...egyéneknak aján...

...etnek.

...o. é.

...gedelmére minden

...sebek, fej-, fül-és

...adás, benuulás és

...o. é.

...sir-olaj

...Társától

(Norvégiaiban.)

...forduló, faj között

...használati utasi-

...nál Bécsben

...vagy füzkeres

...estén magánzo-

...nényeit követelni,

...tal ellátva vannak.

...ics István gyógyszer.

...ároly gyógyszer. Ve-

...ajdu Bözör-

...ürk J. A. gyógyszer.

...ésnél előforduló mun-

...teljesítését felvállá-

...ron. Rabmunká-

...órától 12-ig, délután

...metni eziránt

...mann Joachimmál,

...piac 1581 sz. a.

...nyomdájában.

